

Leidžia Spaudos b-vė „Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis.
Prenumeratos kainas

Brazilijoje metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.

Užsienai: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.

Redaguoja

V. Atkočaitis.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Vasario - Fevereiro mėn. 13 d.

NR. 6 (162)

Vasario 16 d.

Jauna, laisva, pati savęs valdovė Tautų eilėn įstojo Lietuva.
Maironis.

Vasario 16 d. sueina dar viena ri metai, kaip laisva, pati savęs valdovė tautų eilėn įstojo Lietuva. Šiais metais jau sueina keturioliki metai savystovio ir nepriklausomo mūsų Lietuvos gyvenimo.

Zinome, kad ilgus amžius mūsų tauta vergavo kitiems ir neturėjo savo nė nuo ko nepriklausomą gyvenimą. Mūsų tautą jėga spaudė rusai ir vokiečiai, o moraliai dar apart jų mus skriaudė ir lenkai. Žmonėms, plačioms tautos mėsėms sava nepriklausoma valstybė pasidarė abėjingas dalykas. Jiems pasidarė, beveik vis tiek, kieno junga vilkti: savojo sulenkėjusio dvarininko, ruso, ar vokiečio. Bet Did. karo audroms pražūsus po sunkių vargų ir kovų švystelėjo saulutė ir suvargusią Lietuvos žemelę. Ir tikrai, begalo liūdnas vaizdas atsivėrė saulės šviesoje Lietuvos padangėje: sudeginti ūkiai, sugriauti miestai, piktžolėmis apaugę dirvonai ir akmuo ant akmens nepaliko sveikas derlinguose ir gražuose Lietuvos laukuose. Pergyvenome tą visį ir su skausmu gerai tą primename visi.

Praėjo vos keturiolika metų ir šiandien Lietuva jau visai ne be tal Vardan tautos, vardan Jos ir pliečių gerovės pasikeitė daug, daug gerovės pusėn. Šiandien Lietuva jau skaitosi kultūringa tauta ir valstybė visais atžvilgiais.

Šiandien Lietuvos atsikėlimo šventė. Verta pasidžiaugti ir sužadinti savo sieloje visa, kas joje yra geriausia. Argi neverta džiaugtis, kai matai, kad viskas ir visur yra tik dirbama savo lietuviškai kultūrai, savo tautos ir valstybės gerovei.

Zinoma, kad ir laisvoje Tėvynėje yra dar vargo ir skurdo, bet kur jo nėra. Ką dabar mes matome visame pasaulyje ir šioj pačioj Brazilijos žemelėj? Mūsų bočių bočiai gal dar nekenčė tokiu skurdo ir vargo, kaip dauguma dabar kenčia svetimuose kraštuose išskridę iš savo gimtojo liudelio! Tačiau ne pavydas, ne rietenos yra kelias visokiems vargams šalinti. Bendru susiklausymu, bendru sugyvenimu tik galėsime šį dar esančią vargą sušvelninti ir palengvinti. Mūsų visų lietuvių vienybė kaip pačioje Lietuvoje, taip ir išieivijoj turi būti mūsų gyvenimo roditklė ir tikslas. O vienybė Tautos vardan reikalauja mokėjimo klausyti ir susiklausyti. Kaip pati tauta, taip ir jos dalis čia išieivijoj šį drausmės reikalą turi žinoti ir suprasti.

Mes čia išieivijoj vasario 16 d. gal švenčiamo vos penktąjį kartą. Mūsų kolonija jauna, nors skaičiumi ir didelė. Skaičiumi mūsų kolonija gal ir sustiprėjo — šituo galime pasigirti, tačiau turime pripažinti, kad ir mūsų dvasinis gyvenimas sustiprėjo, daugiau susikristalizavo ir į jėga į pastovesnes vėžias. Visai puolęs ir su purvais sumaišytas lietuvių vardas pradeda vėl po truputį atsigausti, pradeda atgauti prarastą pasitikėjimą ir savo garbę ir surandama bendra veikimo dirva. Anar

P. A. SMETONA.
pirmtinis ir dabartinis Valstybės prezidentas.

chijos kirminas nors dar ir kankina mūsų išieivijų kūną, bet broliškas meilės ryšys vis tampa stipresnis ir sieles šurkūtamai vis daugiau ir daugiau išsilygina. Reikia tikėti, kad pagaliau mes visi pajusime tą šventą jausmą, kurį įdaiavo mums mūsų motinos, kurį apgledo mūsų tautos dainiai, kurį išpranasavo Lietuvos žiniai, kad mes lietuviai būsime tik tuomet stiprūs ir galingi, kuomet savo sielos gilumoje pajusime tikrąs lietuviais — Didingos ir gražios Lietuvos vaikas. Vasario 16 d. yra viena iš tinkamiausių dienų savo sąjūnės balsai pažadinti.

Vasario 16 d. mes išieiviai džiaugiamės bendru džiaugsmu su visa Lietuva, bet, dėja, yra ne tik pačioj Lietuvoj, bet ir mūsų išieivijų tarpe tokių, kuriems šis džiaugsmas nėra džiaugsmas. Yra lietuvių, kuriems Nepriklausoma Lietuva reikalinga tik tokia, kurioj matytų išvąjotą jėms tinkančią valdymė formą. Vieniems šis valdymas turi eiti ir remtis grynai Kristaus, kitiems Markso ar Lenino formomis. Jei tokiosna išvąjotosna rėmosna Nepriklausoma Lietuvos valdymo forma netilpsta, tai jos visai nereikia ir vien tik paniekos yra verta. Geriau, sako oisime Markso, Lenino ar kitims dievams tarnauti, bet tik ne Lietuvai.

Šitaip jaučią ir galvoją lietuviai nesidžiaugia, žinoma, Lietuvos klestėjan-

čia gerove ir Jos nepriklausomybe. Jie žvalgydamies iš pakampių griežia neapykantos dantį prieš Lietuvos Nepriklausomybę ir visą tą, kas yra savo, kas yra lietuviška. Tokie pakampių galvotojai nejučia lietuviškai, todėl ir nesupranta kam yra reikalinga pati Lietuva. Gerai, kad tokų yra labai mažai, nes kitaip šiandien neturėtume gal nei pačios Lietuvos...
Taip, keturiolika Nepriklausomų metų jau praėgo. Šis laikas daugiau nebegrįš! Lietuva su pačiu gyvenimu vis eina pirmyn, o tuo pačiu tobulyn ir stipryn. Praeitais metais nors buvo sunkus, bet Lietuva ištesėjo. Pasimokindami iš praeities ir pažvelgę į kelią kur Lietuva kniubo ir kėlėsi, kur vargo ir džiaugėsi, kur klydo ir tiesiu keliu ėjo Lietuva pasiekė savo planą laisvą su savo senu Vilniun ir tuomet dar galingesnė bus pati savęs valdovė.
L. Ainis.

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai „Lietuvos Aidas“, „Mūsų Rytojus“ ir kiti.

Arėštai ir kratos anapus administracijos linijos.

Sausio mėn. 11 d. lenkų krimina-

linė policija okupuotoje Lietuvoje Švenčionių apskr. Kaltinėnų valsč., areštavo apie 40 vietos gyventojų, kuriuos, surakintus geležiniais rėžiais, nuvarė į Ignaliną ir ten tardė, kai kuriuos net mušdami.

Arėšto priežastis — suimtųjų įtarimas priklausius komunistų partijai. Niekas iš suimtųjų neišgavo, sausio mėn 13 d., daugumą jų paleido ir paleidami prikabinėto snipinėti lenkų naudai. Likusieji aštuoni laikomi Ignalino arėšto namuose.

Anglai domisi Lietuvos ažuolais.

Šiems dienomis vienas stambios Anglijos medžių apdirbimo firmos atstovas lankėsi Lietuvoj pirkti ažuolinės miško medžiagos. Jei pavyks susitarti su žemės ūkio ministerija dėl kainos, tai nupirkieji ažuolai bus galutinai apdirbti čia vietoj į įvairius sortimentus: parketą, lentas, dyles ir kitus, reikalingus baldams dirbti sortimentus.

Tvarko kepyklas, kirpyklas ir pirtis.

Kauno apskrities savivaldybė išleido naują privalomą įsakymą kepykloms, cukrainėms ir jų dirbinių parduotuvėms. Įsakyme smulkiai nurodyta, kokios turi būti kepyklos, kas jose turi būti daroma švarai palaikyti ir t. t. Už to įsakymo nevykdymą savininkai vietos savivaldybių galės būti baudžiami nedaugiau 500 lt. pinigine pabauda, arba paprastu būdu traukiami teisman. Įsakymas pradės veikti po 6 mėn. jį paskelbus. Senasis įsakymas tada nustos veikti.

Taip pat išleido naujus įsakymus kirpyklių ir pirtiečių švarai ir tvarkai palaikyti.

Buv. paštų v-bos namai perėjo Krašto apsaugos ministerijos žinion.

Namai, kuriuose buvo paštų valdyba Miško gatvėje, išsikėlus į naujus pašto rūmus, perėjo Krašto apsaugos ministerijos žinion.

Lenkai kerta mišką.

Anapus administracijos linijos ties mūsų Zarasų baru lenkai prie Laukštaičių km. su samdomais darbininkai valdyskame miške, kuris prieina prie administracijos linijos, kerta 30 metrų pločio juostą, ragindami ir privačius savininkus kirsti. Kuriam galui jie tą juostą kerta — sunku pasakyti.

Naujas skarbylo fabrikėlis.

Radviliškės, Šiaulių aps. Šią savaitę bus baigtas įrengti nedidelis skarbylo (krakmolo) ir ekstraktų fabrikėlis, kuris sekančią savaitę nori pradėti veikti. Iš pradžią dirbs tik keli darbininkai, bet vėliau fabrikėlis bus plečiamas.

Statosi nuosavą bažnyčią.

Šančiai, Kauno priemestis. Pamaudus pil. S. statosi savo žemėj prie pat Nemuno kranto nuosavą bažnyčią. Statyba pradėta prieš porą metų ir pamažėli varoma. Kaimynai, žiūrėdami į tokį savo kaimyno užsimojimą, labai (tąsa 2 pusl.)

Patarimai visais piniginiams reikalais

duodami veltui ir lietuvių kalba šio banko

Lietuvių skyriuje BANCO GERMANICO

Rua Alvares Ponteado 17, kertė Rua Quitanda.

(tąsa iš 1 pusl.)

skeptiškai žiūri ir abejoja, ar jis iš-tvers ligi galo. Žiemos laiku statyba visai nutraukta. Statoma nedidelė bažnytelė.

Malūninko loterija.

Liškiava, Alytaus aps. Neseniai įsteigto garinio malūno savininkas ruošia savotišką loteriją. Kas jo malūne už malimą sumokės 10 litų, tas gausias nemoką loterijos bilietą ir dalyvausią jo ruošiamoj loterijojej nemokamam visų metų malimui, žinoma jo malūne, lai-mėti. Ūkininkams vis šokia tokia nauovybė ir dėl to jie ja domist.

Patenkinti bekonų priėmimu.

Kadviliškis, Šiaulių aps. Bekoninių kiaušinių priėmimas būna kas savaitė. Ūkininkai pasakoja, kad parduodant šiame punkte kiaušius, nereikia tiek vargti, kaip kaimyniniuose priėmimo punktuose. Kiaulių labai daug atveža, bet beveik visos priima, tik retas kuris namo vežasi.

Sulaikyta didelė kontrobanda.

Sakaičiai, Pagėgių aps. Sausio 13 d. pasienio policija sulaikė ant Lagetupių ežero iš Vokietijos kontrobanda vežamas prekes: 5 džės apelsinų ir skar-

dinę 25 litrų eterio. Sulaikytos tik prekės, o kontrabandininkai pabėgo.

Pavasariški reiškiniai.

Dusetos, Zarasų aps. Esant šiltam orui, pabaltuose pradėjo pavasarinė žolė žaliuoti ir musės su uodais atgyti. Sausio 9 d. Velykuškių kaimo lauke ir valstybiniam miške, Pakapynėj, buvo matyti pulkai iš sausuočių išlindusių uodų. Daug jų matėsi ropinėjant ir po sniegą, bet tie buvo silpni.

Dideli senovės kapai.

Pivašiūnai, Alytaus aps. Kazimieravo kaimo laukuose yra trys dideli senoviški kapai prie Varėnos upės. Vienas jų užima 72 kv. metrų plotą, antras — 70 ir trečias — 24. Kapai yra apie metrą aukščio ir iš šonų akmenimis apmūryti. Seni žmonės pasakoja, kad tai esą švedų kareivių kapai.

Dr. kan. Tumas — Vaižgantas vėl skaito paskaitas universitete.

Šį pavasario semestrą humanitarinių mokslų fakultete vėl pradeda skaityti paskaitas dr. kan. Tumas-Vaižgantas privatdocento teisėmis. Skaitys apie literatūrą lietuvių literatūroje, autorės ir tipus.

Jau patvirtintos visos apskričių savivaldybių sąmatos.

Vidaus reikalų ministerija jau patvirtino visos miestų ir apskričių savivaldybių sąmatas. Visos apskričių savivaldybės numato šiais metais padaryti 7,517.678 lt. išlaidų ir gauti tiek pat pajamų. Perna visos sąmatos buvo 7.668.000 lt..

Palanga nori būti miestas.

Iki šiol Palanga jokių miesto teisių neturėjo. Tačiau dabartiniu metu tokių teisių ji panūdo. Antai, šiomis dienomis miestelio gyventojai įteikė vidaus reikalų ministerijai prašymą kad Palangai būtų suteiktos valsčiaus teisės. Klausimas, ar Palangą padaryti miestu valsčiaus teisėmis, ar ne, vidaus reikalų ministerijos tebenagrinėjamas. Girdėjome, kad valsčiaus teisių prašosi ir Pilviškių miestelis (Vilkaviškio apskr.).

D-r MAX RUDOLPH.

vokietys gydytojas

Operacijos, moterų ligos, gydymo pagalba, Rentgeno spinduliai.
Kambarys: Priėmimas:
Rua Hollanda, 5. Praça Ramos de
Telef. 7-5689 Azevedo, 16.
S. Paulo. II aukšt. (Predio
Gloria) Tel. 4-2576.

Priėmimas nuo 3—5 val. ištadieniais nuo 1 — 3 val.

PASAULYJ

ANGLIJA.

Demonstruoja bedarbiai.

Londonas. Praneša iš Bristolio kad ten policija turėjusi susirėmimą su bedarbiais kurie darė demonstracijas prieš pašalpų dalinimo punktus, motyvuodami, būk punktai neteisingai dalinę bedarbiams pašalpas.

Demonstrantų susirinkę apie 2000 žmonių, bet policijai pavykė demonstraciją likviduoti be jokių žmonių aukų.

AMERIKOS J. V.

Naujas Ambasadorius Tokijoje.

Vašingtonas. Praneša, kad Amerikos prezidentas Hoveris pasirašė paskyrimo raštą, kuriuo esąs Turkijoje ambasadorius Joseph Gray, skiriamas Amerikos J. V. ambasadoriumi į Japoniją, vietoj neseniai atsistatydinusio Frobes, buvusio ambasadoriumi Tokio m. Japonijoje.

— Amerikos J. V. mano priimti įstatymą, kuriuo būsia uždrausta parduoti tų valstybių prekes, kurios neturi finansinių ryšių su Amerika.

— Holivude mirė rašytojas Edgard Wallace.

ITALIJA.

Ruošiamasi „taikai“

Roma. Jūrų karo laivyno ministras užsakė du naujų laivų po 6.000 tonų talpos ir stipriai apginkluojamus. Visgi „rimtai“ ruošiasi Italija prieš „nusiėmimą“.

VOKIETIJA.

Vokietijos bedarbių skaičius auga.

Berlynas. Laikraščiai praneša, kad Vokietijoje bedarbių skaičius iki pereinamųjų metų gruodžio mėn. buvo 6.000.000. Gi sausio mėn. š. m. bedarbių skaičius priaugęs 41.000 žmonių. Tuo būdu, dabar Vokietijoje yra 6.041.000 bedarbių.

— Vėlesnės žinios praneša, kad Vokietijoje daugelis pramonės įmonių mažina darbininkų skaičių. Viena tik didžiųjų metalo apdirbimo bendrovė savo darbininkų skaičių sumažinusi ant 16.600 darbininkų.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIEŲ IR VAIRENYBIŲ!

A. KERĖTOJAS.

Pietų Amerikos lietuvių tarpusavio santykiai.

(MEDŽIAGA BUSIMAI ISTOPIJAI).

(tąsa)

Pirmojo Lietuvos konsulo Argentinon paskyrimo istorija faktinai buvo daug paprastesnė: Skinkio brolis — kunigas, draugaudamas su pralotu Dabryla, paprašė tarstelėti žodį p. Užsienio Reikalų ministerijai, kuriuo tuo laiku buvo kunigas M. Reinsys, pralote Dabrylos auklėtinis ar giminaitis, — tai ne esminis dalykas. Rezultate: p. J. Skinkis gauna iš Prezidentūros laišku kvietimą vykti Kaunan etc., galas jau žinomas.

Tokiais ir panašiais atvejais visus naujus priėmimus bei paskyrimus žinodavo U. R. Ministerijos Generalinis Sekretorius ir jam faktinai priklausė išpareigos U. R. M-riui referuoti kandidatą į konsulus, bet p. J. Skinkis buvo priimtas net be žinios Generalinio Sekretoriaus.

Kiek p. J. Skinkio orientuotasi višame šitame, partinio pobūdžio, biznyje matyti jau ir iš to, kad jis nesugebėjo ar nenorėjo suprasti Generalinio Sekretoriaus patarimo atsiskaktyti konsulo vietos, kuriai jis ir pats žinojo nesąs pasiruošęs.

Bet... tokių, kaip Skinkio paskyrimas, būta U. R. M. analuose ir daugiau: pagallos ir skiriamieji asmens nevediodi.

Gavęs paskyrimą, p. J. Skinkis išvyko Argentinon, šeimą kodėl tai palikęs Vilkaviškyje; tik daug vėliau ir šeimą persikėlė į Buenos Aires.

Skinkio išvykimas Argentinon supuolė su buvusio Argentinonos vice-konsulo, Alberto Falk atostogomis. Vadinasi, visai pripuolamai p. Skinkis turėjo geros progos būti B. Aires oficialiosose steigose „įvesdintas“, bet... vis tas ne laimingas „bet“: nieko iš to neišėjo; p. Falko būta labai šykštus žmogaus, todėl Konsulatui įsikūrus su vieno asmens, konsulo asmenyje, personalu p. Falk „padėdavo“ Skinkiu dirbti eilini naujai įsikūrusio Konsulato darba. Tokiais atvejais mandagumas reikalauja tokiam aukštam padėjėjui kuo nors atsisteisti. p. Skinkis šitą reikalą suprastė ta prasme, kad reikia p. Falką kvies-ti pietums ir vakarieniui savo asmeniš-kon sąskaiton. Tačiau ilgai viuo p. Skinkis pajuto kad tokis nuolatinis „vaisi-nimas“ brangiai kainuoja, juoba kad p. Falkui patikdavo tik pirmos eilės restorana, todėl jis savo kišenės pasigai-tėdamas nuo p. Falko patarnavimų atsisaakęs, nes iš kitos pusės, ir p. Falko atostogos baigėsi: jis turėjęs grįžti Kaunan. (Iš vėlesnių p. Skinkio pasakojimų).

Taip p. Skinkis, neperprastęs skirtumo tarp „breveto“ ir „ekzekvatros“

pradėjo Buenos Aires eiti Lietuvos konsulo pareigas.

P. SKINKIO BANDYMAI SUBURTI LIETUVIUS KULTŪRINIAM DARBUI.

Kartą apsiėmęs konsule pareigas eiti, p. Skinkis turėjo gražių tikslų, burdamas lietuvius į kultūrinį darbą. Būta ir gyvo reikalo veikti teigiama prasme prieš pasirodžiusius B. Aires lietuvius — komunistus, kurie leido, kai paminėta anksčiau, komunistinį savaitraštį — „Rytojus“.

Berods, kad jau 1927 metais pasirodė B. Aires «Balsas» pradžioje multiplikatorium spausdintas, nepartinis, lietuviškos dvasios savaitraštis, apie kurį p. Skinkis norėjo sutelkti visus padoresnius lietuvius.

Tačiau «Balsas» neilgai tegevavo, bene dvidesėtk kartą tepasirodė: «bankrutavo», bet taip keistai visa tai atsitiko, kad perėjo į rankas vieno asmens, kuris tik dviem žodžiais buvo pakeltes «Balso» vardą, pridėdamas — «Argentinonos lietuvių» — žodžius.

Sakoma «keistai» tas atsitiko, kad pačmės savaitraštį į savo rankas buvo vienas «Balso» leidėjų valdybos narys, Stasys Štabinskas! Dar keisčiau darosi, kai sugretinti faktus: visa Valdyba «nustatė laikraščio bankrotą», o vienas jos narys galėjo leisti tą patį laikraštį dar višį dviejų metų laiko... Pasidairius pešitos «istorijos» archyvinę medžiagą tenka pastebėti, kad prie laikraščio «bankroto» pridėta net kelių nešvarių rankų, kurios pirmu smulku grota Kostio Norkaus.

Atvykęs jis iš Montevideo nuplyšęs ir išlėkęs, pasak p. Skinkio. Pasi-

gailėjęs jo, kaip žmogaus. Pradėjo leisti «Balsą», K. Norkui pavedę administraciją, o rezultate pasirodė didžiausia apgaulė. Laikraščiu popierį pirkdavo ukrainiečių spaustuvėje, kur pasikėjusi K. Norkaus machinacija su dvigubomis sąskaitomis... p. Skinkis, davęs firmai savo vardu garantiją už rotatorį, už kurį buvo jau įmokėta virš 900 pezų (apie 3700 litų), garantiją atsaukė. Rotatorį firma veik naujįjį atsime, o St. Štabinskas ir be rotatoriaus galėjo ir toliau laikraštį leido.

Kaip matome, būta rimtesniam darbai ir darbininkų ir stambaus kapitalo, bet būta ir nedovanotų klaidų, kurios ir privedė savaitraštį prie savotiško bankroto. Jeigu atstojtos viso šito darbo priešaky asmuo būtų turėjęs daugiau nuovokos bei įgudimo dirbti visuomenėje kultūrinį darbą, žinoma to nebūtų atsitike, bet tokio privalumo neadaug kas teturi, neadaug jo būta ir pas p. Skinkį, jei jis įsileido tokį tipą, š la Norkus.

Galima saktyti lygiagrečiai su laikraščio «Balsas» leidimu tverta lietuvių draugija vardu «Lietuva», arba gal net adyverniškai: nes faktinai draugijos narių įstojamieji mokesniai bei kitokios «rinklavitos» Lietuvos Valstybės Iždo sąskaiton (tik ne kišenėn...) ir sudarė tuos pagrindinius pinigus, kurie buvo reikalingi laikraštį leisti, rotatorį pirkti, administracijai algas mokėti.

Draugijos «Lietuva» įstatuose pažymėti siekimai ir tikslai buvo tie patys, kaip ir savaitraščio «Balso» kryptis, atseit, draugija «Lietuva» buvo «Balso» atstovaujama bet populiarizuojama.

Savo laikraščio nebetekus, drau-

Vytauto Didžiojo albumas amerikiečiams.

Amerikoje Vytauto Didžiojo sukak-tuvos lietuviai minėjo vietomis iškil-mingiau kaip Lietuvoje. Dabar Lietu-voje ruošiamas išleisti tų sukaktuvių pa-minėjimui didelis gražus albumas, ku-riame leidėjai nori atvaizduoti visus pa-saulio lietuvius. Tuo reikalu albumo leidėjai kreipiasi ir į visus Amerikos lietuvių veikėjus ir organizacijas, be pažiūrų skirtumo, vėliausiai iki šių me-tų kovo 15 dieną išsiųsti savo atvaiz-dus su paaiškinimu, kuriuos įdėsime į albumą. Taip pat reikalingi įvairūs at-vaizdai iš Vytauto Didžiojo mūšijimo Amerikoje: organizacijų komitetų, iškil-nių ir t. t. Prašoma į šį reikalą pažiū-rėti nuosirdžiai ir nesugauti. Albumas bus viso pasaulio lietuvių atminimo žen-klų, puoš svečių kambarius ir kuklias lentynas, dalykas retas — atsintinkas kartą per 500 metų, todėl visi nuosir-džiai prašomi prisidėti.

Albumas leidžiamas leidus Vytau-to Didžiojo Komitetui Lietuvoje. Spaus-dinimas jau pradėtas. Albumas 28 x 37 cm. didumo, apie 300 duplekų, spaus-dinama 4600, geriausias kreidinis po-pierius, svoris apie 4 kilogramus. Bus daugiau 1000 atvaizdų. Skyriai tokie:

- 1) Jubilėjimais: straipsniai apie Vytau-tą Didįjį, Vytauto Didžiojo Komitetą, Vytauto D. mirties 500 m. sukaktuvių minėjimo iškilnės.
- 2) Vyriausybė, val-džios įstaigos, kitų valstybių atstovai, mokslo įvairios įstaigos.
- 3) Visuomenės įstaigos ir visuomenės veikėjai, Vytau-to metų svarbieji atsitikimai.
- 4) Bankai ir kredito įstaigos.
- 5) Pramonės įmonės.
- 6) Prekybos įmonės.

Įanga ir paaiškinimai bus lietuvių ir prancūzų kalba; pramonės ir preky-bos skyriuose — lietuvių, anglų, vokie-čių kalba (pagal norą). Amerikiečių sky-rius — lietuvių ir anglų kalbomis.

Dėl brangaus darbo albumo kaina Lietuvoje 50 litų (be aptaisų). Ameriko-je 6 doleriai (be aptaisų). Aptaisai: pa-nasūs į odą — nuo 1,2 iki 2 dolerių, gryna oda — nuo 4 iki 6 dol.

Albumo peino dalis skiriama Vytau-to Didžiojo muzėjams statybai, albu-émėjas remis ir nuoz jų.

Amerikiečiams, tiek parodžiusiems palankumo, nereikia daug paaiškinti šio darbo reikšmės. Įvairiems biznieriams ir pramonininkams taip pat duodama proga gražiai ir amžinai pasirodyti al-bume, pranešant apie savo biznius, tik

D. L. K. Vytauto Didžiojo lietuvių prad. mokykla Vila Belo.

Vasario 16-ta diena.

Lygiai 16 valandą vila Beloj bus iškilmingai atidaryta Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio, VYTAUTO, vardo lietuvių pradinė mokykla, ketvirta iš eilės, perzai metais pastatytame nuosavime name.

Vaikūčiai, kurie jau lanko mokyklą ir jų tėvai kviečiami dalyvauti mokyklos iškilmingame atidaryme, į kurį pakviesti São Paulo Vyriausybės ir

spaudos atstovai.

Prie vila Belos koplyčios susida-ręs Komitetas iš savo pusės pasižadėjo mokyklos namą papuošti žaliuynais—gėlėmis. Malonai būtų taip pat išgirsti keletą lietuviškų dainų, jeigu vila Belos jaunimas nepatingėtų gražiai pasi-rodyti su savo gražiomis lietuviškomis dainomis.

Reikia tikėtis kad į šitas iškilmas susirinks ne tiklta vila Ballos, bet ir apylenkėse gyveną lietuviai, nes tokia šventė yra visoj Pietinėje Amerikoje pirmutinė: turime savo pastogę kultūri-niam darbi dirbti.

Nors visame pasaulyje dabar sunkūs laikai, nors ir mūsų Tėvynė aukso kasyklų neturi, bet, suprasdama gyvą reikala eiti pagalbom lietuvių vaiku-čiams, nepaslyktėjo duoti didelę auką šitos mokyklos pastatymui.

1930 m. liepos 18 dieną buvo pa-šventinti šios mokyklos pamatai, o Ka-lėdų pirmą dieną mokyklos salėje, lai-kinai įrengtoje koplyčioje, jau skambėjo mūsų gražios lietuviškos bažnytinės giesmės.

Tą pačią Vasario 16-tą dieną, pu-

siau vienuoliktos bus Lietuvos Konsu-lato įteikti D. L. K. GEDIMINO ordi-nai keliems brazilų aukštiesiems asmenims kurie tiesioginiai ir netiesioginiai prisidėjo savo darbu prie mūsų emigrantų sunkaus skurdo palengvinimo.

Vyriausias Santa Casa klinikų direktorius, p. Sinesio Rangel Pestana, Darbo Departamento buvęs Direktoris, Dr. Marcello Piza, p. Dalmo Pinto, dr. Pereira da Luz, viešųjų darbų vyriausios Inspektoris, p. Francisco Canger, dovanojęs mokyklai žemės sklypą ir pačios mokyklos statytojas, inž. V. Vagneris tą dieną bus Lietuvos Respubli-kos Prezidento vardu pagerbti už suteiktą lietuvių kolonijai pagalbą.

Neikiek neapsiriksiu, reikšdamas visos lietuvių kolonijos vardu pirmon galvon padėką Lietuvos Vyriausybei, kurios dėka mes šiandie galėsime pasi-didžioti svetimsalių akyse kaip savo mokyklos rūmais, taip ir naujais prie-teliais mūsų kolonijoje.

Iškilnių dalyviu.

“LIETUVIS BRAZILIJQ”
— ISEIVIO DRAUGAS

gija «Lietuva» pradėjo merdėti: 1929 m. pabaigoje jau beveik nebebuvo žmonių nei tinkamesnei jos valdybai sudaryti, o narių beturėjo apie 30 asmenų iš bu-vusių pradžioje net 3—400...

Mūsų nusimanytum, didžiausia ne-sąmonė buvo draugijai «Lietuva» narių medžioginas dirbtinai būdu: kas į draugijos narius įsirašė, įmokėjo 3 pezus stojamojo mokesnio ir pusantro — už pirmą mėnesį, tas gaudavo neva draugijos vardu rekomendaciją darbi gauti. Faktiniai iš kiekvieno tokio nario pi-nigai ėjo draugijos kason, o rekomenda-cijos iš Konsulato su prierašu: «grati-tis»...

Aišku, kad iš tokio draugijos «na-rių» retas kuris bemokėjo «nario» mo-kesnių už sekantį mėnesį, arba už sekan-čius. Surinkta didelė pinigų suma nu-ėjo niekais su patim «Balsu», tad draugijai «Lietuva» net užsimokėti registra-ravimo išlaidas nebūta iš ko, taip ir 1930 metais draugija dar nebuvo įregistruota. Ar bereikia pridėti, kad tokiam komunistų «Rytojui» rašyti prieš visus draugijos «Lietuva» veikėjus medžioginas atsirado net su dideliu kaupu. Net ir nuošaliai stovėję asmens pradžio tuo piktingai, ir ne visai bėpanato.

Gavęs dykai savaitrašį, St. Šta-binskas naudojo jį savo biznio reikalams, net už kronikos žinutes lupdamas mo-kesį kaip už skelbtiną iš draugijos «Lietuva». St. Štabinsko pasiimta kryptis buvo: «Nesipykinti» nei su komunistais, nei su komunistinio «Rytojaus» atžala — «Darbininkų Tiesa», nei su 1930 me-tais užginusiomis Jonu Jokubaičio agen-turoje — «Pietų Amerikos Naujienomis». Jis rašė ir prieš komunistus ir Klebo-nų «suktinius», ir prieš draugiją «Lie-

tuvą» ir už ją, žodžiu, tai buvo nei šoks nei toks kratinys, greičiausia bespalvis biznieriško pobūdžio pastumdinukas. Tačiau jau 1931 m. ir St. Štabinskas tu-rėjo nešdintis iš Buenos Aires dėl jam iškeltų bylų už «šundaktaravimą», to-dėl ir laikraštį vėl perleido buvusiesiems šeimininkams, draugijos «Lietuva» na-riams, kartu su atstatytu iš vietos buv. konsulu, Skinkiu, pakeitusiems savo gaires.

(Bus daugiau).

L. D-NAS.

Nepaliesta plotkelė.

— Tu, Matilda, nuvažiuosi į stotį, pavakarėje, man kojas gelia. Vakar pa šalau, suka, gnaibo strėnas.

— Ne, ne tėvai, aš pati važiuosiu, tik pakinkykit arklį. — atsiliepė moti-na, kažin ką apie pečių triūsdoma.

— Kaip sau norit, jūtų valia. Kada ten ateina traukinys, rodos, apie penktą valandą. Tai keturiose reikia iš-važiuoti.

Tėvas išėjo rogių parengti, avižų vėtyklė įpyle bėriui.

Jis sustojė prie klėties, apsidairė po kiemą. Akys lipė limpa prie geltono smėlio, sukarpytų egliškakių.

Duktė Matilda nuėjo į šilą, punda egliškakių atvilko. Sukarpe, kiemo takus išmargino, geltono smėlio, tarsi šilko kaspiniu istiesė. Vis dėl to Remigijaus, jis atvažiuos iš Vilniaus. Nuo rudens

nebuvo namuose, paskutiniam laiške rašė turįs daug darbo. Astunta klasė pri-kalė prie suolo, palenkė ant knygų.

Tėvas užsidėgė pypkę, dūmai ve-jasi apie galvą, giedra dūšioj. Snaigės, lengvutės, papurę, sakytum, girtos, la-pai iš lėto gula ant smėlio. Gražios bus kūčios, senai buvo taip mažai sniego.

Vakaruose pasirodė balkšvai rau-dona saulė, juosvą debesį praskėlė ir vėl pasislėpė. Už šilo sutirpo.

— Ar jau pakinkei, keturios! — su-šuko jo žmona išėjusi ant gonų.

Jis privažiavo, atklojo antklodę, apsupo kojas.

— Duok, tėvai, kailinius, jo kojos bijo šalčiu, neduok Dieve sušals.

Ji patempė vadeles, pasuko į šilą, vieškelin. Arklys lengvai traukia roges.

Už septynių kilometrų stotis, ten atvyks Remigijus, jos vienintelis sūnus, visos šeimos viltis. Ji du vaiku teturi.

Dąkra baigius pradžios mokyklą pasi-liko namuose, o sūnų į Vilnių išvežė. Nuo trečios klasės pradėjo, jau penkti metai jis atvyksta šventėms ir vasarai.

Ji nori kunigo, o tėvas — dakta-ro. Kažin kuris nusvers, o gal pats Re-migijus pasirinks. Kunigu, ką ir sakyti, Dievui garbė, žmonių pagodonė, visai giminei garbė. Antulio Rapolas į dakta-rus kopė, daug metų mokėsi, o paskiau lenkai, už kažin ką dviems metams į Vilniaus kalėjimą įbruko. Dabar labai mažai reikia, gauda, baudžia, kažin kur išveža, bet kunigai vis dar šiokių to-kių pagarboj, nors ir su lenkais nesu-sideda.

Jos sūnus grynas lietuvis, kaip ir ji lietuvis, jos vyras, jos nieks nepa-lenks, neištūms iš to tako. Ji negali suprasti jaunųjų, už ką juos lenkai per-

sekioja baudžia kalėjimu. Ar ir jos Re-migijus susidės su tais jauouoliais, įk-limps į lenkų nagus.

Ji baisų sapnų sapnavo, prieš ke-letą dienų. Ji, rodos, ėjo per grią, pa-siklydo ir labai ligai klaidžiojo. Kažin kur būtų nuklydusi, tik išgirdus Remi-gijaus balsą, skubiai pasuko ton pusėn. Nuėjusi rado Remigijų priirštį prie pu-šies, o jo galvą losė paukščiai. Tokie baisūs, lyg orielai. Ir ji negalėjo padėti. Verkė pusį apkabiniusi, klykė. Tik jos balso paukščiai nebijojo ir nieks šaukli-mo negirdėjo.

Toks sapnas, žinia, kokią nors ne-laimę pasako. Jos ir širdis nujaucina.

— Ei, Salienė, pavėžėk! — sušuko žmogus išlindęs iš tankumynės.

Ji krūptelėjo. Iš kur čia žmogus? Ko jis? Kažin kur matytas veidas.

— Nepazįsti, Stalienė, — jis atsi-sėda į roges, sveikinasi.

— Tai tu, Rapolai, kur dabar sku-bini?

— J stotį važiuoji?

— Taip.

— Ir aš. Į Vilnių, su švenčių py-ragais. Kaip manai, ar ten nereikia. Vi-siems šventės.

— Ak taip...

Salienė nebeklausia. Rapolas senai žinomas knygnešys. Jį senai gauda po-licija, visi demarklinijos žandarai jį gauda, buvo sugavę, tik jis vis pabėga. Rapolas su Salio Remigijum visą vasarą platino lietuviškas knygas. Remigijus išvyko į Vilnių, o Rapolas į Kauną. Ten jis ima pundus knygų, atgabena prie demarklinijos, o iš ten kuo jis plaukia po visą Vilniaus kraštą.

— Kaip tau sekasi, Rapolai, barz-dą užsiauginę ir pažinti nebegalima.

J. Keliuotis.

SPAUDOS ETIKA

(T a s a)

Nėra nieko, kas pajvairintų jo pilką gyvenimą. Intelektualai vengia kaimo. Ir jame apsigyvenę daugelis laikosi nuosaliai. O kitiems ir nerūpi švietimo reikalai. Tik bulvarinė spauda nesnaudžia. Ji nieko neaplenkia. Visur braunasi. Savo sensacijomis su žadina jaunųjų nesveiką vaizduotę. Egzaltuoja seksualines aistras. Sumaišo vertybes. Aukštusius dalykus nustumia į paskutinę vietą. Žemuosius padaro pirmieji. Ir dabar kaimo bernai juokauja, kad norint patekti į

laikraščio pirmąjį puslapį, nereikia atlikti didelių ir vertingų darbų, užtenka tik padaryti seksualinį ar kriminalinį skandalą.

Štai prie ko mes priėjome. Bulvarinė spauda plečiasi. Bulvarizmas braunasi ir į rimtus laikraščius. Tuo reikia rimtai susirūpinti, nes bergėdžios bus visos auklėjimo ir švietimo pastangos, jei mus iš visų pusių užplūs bulvarizmas ir literatūrinis šlaistas.

iš «N. R.»

Dabartinė Lietuvos ūkio būtis.

Pereitų metų pabaigoje atsirado ir Lietuvoje daugiau ūkiškų sunkumų. Svarbiausias dalykas čia yra eksporto sumažėjimas. Nes jeigu mažiau eksportuojame, tai mažiau galime ir importuoti. O be importavimo nė viena valstybė negali gyventi. Todėl suprantama, kad eksporto mažėjimas yra mūsų didžiausias rūpestis. Vyriausybė, norėdama kiek galint labiau paremti eksportą, moka premijas už sviestą, grūdus ir bekoną. Šių premijų mokėjimas pernai išdūrė atsiėmę 35 milijonus litų. Nežiūrint tokių didelių vyriausybės pastangų, ūkininkų būtis nepagerėjo. Jų finansai yra gerokai susilpnėję! Ūkininkai susilaiko nuo pirkimo net ir reikalingų dalykų. Tas atsiliepia labiausiai prekyboje. Nemažas skaičius prekybininkų net subankrutavo. Mūsų pramonė jau šiek tiek geriau. Mat pramonė gamina daugiausia vidaus rinkei ir užsienio ekonominis krizis ją mažiau paliečia. Bet vis tik pramonė tūti susivaržyti—ir krašto viduje mažiau begalima parduoti. Kredito rinkos būtis pasunkėjo. Sunku gauti pinigų pasiskolinti ir už paskolas reikia didesnę palūkanas mokėti. Protestuotų vekselių skaičius taip pat nemažas. Tačiau galima konstatuoti vieną labai pozityvų faktą. Ne vienas iš mūsų didesnių bankų nebankrutavo, nesustabdė mokėjimų. O juk žinom, kad užsieny be galo daug bankų bankrutavo. Žodžiu, mūsų bankai sveiki. O tai yra svarbiausias ūkio pagrindas. Toliau, mūsų pinigai, litas, pasilieka aukso paremti, jų kursas nesvyruoja. Tai vėl didelis dalykas. Valstybės finansai taip pat geri. Nors padaryta kai kurių suvaržymų, išlaidų apkarpyimų, bet praėjusių metų (1931 m.) biudžetas bus tikrai suvestas be deficito. Žodžiu, nors gyvenimas gerokai pasunkėjo, bet didesnių, netikėtų ūkiškų sukrėtimų nėra pamato laukti.

“LIETUVIŠKĄ BRAZILIJOJ”

— GYVENIMO VEIDRODIS.

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro)

Telef. 5-3584. S. Paulo.

BANCO GERMANICO DA AMERICA DO SUL

Lietuvių Skryžiuje yra atėję pinigų šiems asmenims: 1. Antanui Satkunui ir V. Bimbai.

Ten pat yra laiškų: 1. Vytui Aniučiui, 2. Jociui Stasiui, 3. Jurgiui Maciulevičiui, 4. Mykolui Vitkunui, 5. Feliksui Stankevičiui, 6. Antanui Jakštoniui, 7. Jonui Mažeikai.

BANCO GERMANICO DA AMERICA DO SUL LIETUVIŲ SKYRIUS

São Paulo, rua Alvares Penteado 17

„Lietuvoje uždaryta 20 vokiečių laikraščių“.

«Estado» paduoda žinutę, kuri skamba šitaip:

«Kaunas, 10 vasario (D) Telegramų pranešimu, sąryš su Klaipėdos ginču, Kaune konfiskuota 20 vokiečių laikraščių».

Tik klausimas: ar Lietuvoje iš viso buvo bent 15 vokiečių laikraščių?

Tikslu keliauti aplink pasaulį, ieškau draugų — vyro ir panelės (ar moters), kurie mokėtų bent dvi kalbas, būtų drąsūs ir ištvermingi kelionėi ir truputį pasiturį.

Dėl sąlygų kreiptis: Keliautojai K. P., caixa postal, 1764, S. Paulo.

Lietuvaitės

gerbkime moteriškumą.

„Karnavalas“ — tai „šėlimo“ šventė. Tai tikras chaosinis paveikslas laukinių papročių, gimusių nekultūringose tautose.

Jis, yra šventė „Saulės“ dukterų ir sūnų, negalinčių užmiršti savo kilmės pradmenų. Jis paleidžia apynasrus brutališkumi, žemiems jausmams, negražiams pasipuošimams, dainoms, šokiams ir t. t.

Jame pasirodo žmogus toks, koks jis yra buvęs be prisidengimo civilizacijos kauke.

Tik „karnavalo“ sūkurį pasijunta savo „kaily“ nė kienu nevaržomas, ir... Šešta, dūksta iki nepadorumo. (Žinoma būna išimtis). Asmenims mačiusiems kaukių balius Europos kraštuose; (kad ir Lietuvoje) jų gražius reikšmingus kostiumus primenantius ar tai senovės bočių gyvenimų, ar šiaip gamtos pavasario, žibutės, daiznikės ir kitus, šios rūšės gatvių „karnavalai“ nesuke lia jokio pasigrožėjimo jausmo.

Civilizuotų kraštų atėjūnai, turį ugdyti savyje estetinį grožį, todėl norėdami dalyvauti karnavalo iškilmėse, ndurturę pamiršti pasipuošti tik kostiumais atatinčiais luomui, kuriame esą gimę — ypatingai moterys.

Dėja, mūsų lietuvaitės apleidusios tėvų nymulėtą kraštą užmiršta sesių tautinius rūbus, luomą; (kuriam neviskas leistina) atvykusios į „saulės“ dukterų kraštą, pasijunta „laisvos“ na ir pradeda dūkti taip sakant — kaip tik išmano.

Pasiskolina kasdienės vyrtiškas kelnes, popirosas rankoje, antroje kvepalai ir išeina gatvėn, tikėdamasi pasisekimo. Ir argi tai išėjo gatvėn moteris? o ne!.. tai baidyklė žvirbliams baidyti, nes tokia moteris nešioja savyje moteriškumo garbės, tokia moteris sudaro gėdą kitoms rimtoms savo tautos moterims. Ne vienas brazilas prado piratū ir pasako: „Štai tavo tautietė.“

Vargu ban, ar atsiras bent vienas vyras, kuris neatikria moters, nuo vyro, kad ir kažin kaip ji bebūtų pasirėdžiusi, tat, kam dėvėti rūbai, kurie ne moteriai skirti, kurie žemina moteriškumą ir duoda progos ją užgaulioti. Kiekvienas rimčiausias vyras ir tas pradeda elgtis su tokia moterim, kaip tinkamas, visai nesiskaitydamas su žodžiais.

Tat kam gi taip elgtis? Gerbkime savo luomą, o ne terški me jį tuomet susilauksime gerų vaisių ir iš jaunuolių tarpo, dabar besijuokiančių iš mūsų silpnųjų.

Lietuvaitė.

SPAUDA -- MŪSU GALYBĖ.

— Kitai nebogalima, visi žandairai pažįsta! Dabar gelžkeliais važinėju užantye ir portfelyje knygų prisikišęs. Buvo juoko Lydoje. Sulaiko policija, klausia dokumentų. Parodau: „Jozef Šelinski“, rodo mano pasas. Gerai, palma portfelį, Atidaro. Viršų seni baltiniai, kojines, senas pusbatas, o ant dugno, žinai motin... Jūs nuėsdino seni baltiniai, atidavė viską, o aš laimingai išskubėjau į Vilnių.

— Neduok, Dieve, įkliusi, Rapolai, įkliusi. Ir mūsų vaikas su tomis knygomis. Tegul ir geras darbas, bet aš bijau, įkliusi, jis kada nors.

— Reikia, pareiga neklausia kiek tai kaštuoja, reikia — einam, o jei reikės — kentėsim, žinim. Prieš porą savaitių buvau Vilniuj, aprūpinau mokslivius pyragais, o dabar dar pridėsiu. Girdėjau, išvykstančius atostogų iškrate, kelius areitavę. Viso gali būti.

Salienė galvoja apie savo sūnų. Stoties žiburiai ryškiai ištryško, vakaro sutemojo rausvas simaforas priemena užtemstantį mėnui.

Atšvilpė traukinys, atsiduso, tarsi palisęs, pučiasi, dūmus kamuolišiais verčia.

— Dėkoju, sudie. Linksmų švenčių. Skubina, — skubina Rapolas prie bilietų kasos. — Labų dienų Remigijai, — šaukia iš eilės.

Salienė dairosi po stotį, išėjo į peroną. Ieško, klausia. Nematyti sūnaus. Traukinys sustaigęs skubinasi toliau, vagonai tušti, keliuose languose nepaįstajami veidai. Ir tie pranyko nakties tamsumoje.

— Kada ateis kitas traukinys? — Ji klausia seną, susirietusį sargą.

— Aštuoniolose ir dešimta.

— Iš Vilniaus?

— Taip.

Sargas užsidega pypkę, susiriečia kerteje ant plataus suolo, kojomis trespensena į cementinę aslą.

Ji stovi prie lango. Gal aštuntą atvažiuos. Už lango balta žiema, pakilo lengvas vėjas. Retkarčiai neša sniega, bėgiais nubėga, susuka palangėje. Langinės girgždauja, laikrodis, saktum, sušales, taip iš lėto slenka.

Šešta. Penkios po šešių, septynios minutės, dešimtis.

Salienė apkloja arklį, žiūrį į raudoną simaforą, į juoduojantį mišką. Aštuoniolose atžlegėjo traukinys, du vagonai keleiviams ir trys prekių. Ji bėga į peroną, dairosi. Išlipo du kaimiečiai ir vienas kareivis. Nuėjo į miestelį.

Po valandėlės vėl tuščia stotis, vėjas dar labiau švilpauja, dar įkyriau klebena langines. Ją šaltis purto, nerimas širdyje. Jeigu atvažiuos dešimta, o jei ne...

Ji sėdi už stalo. Ant sienos skelbimai, kažin koks didelis spalvotas paketas, su snieguotais kalnais, ežerų ir laiveliu. Didelės, raudonosraidės trykta, bet ji jų nepaskaito. Daug s. z. h. ką ten rašo.

Sumirga paveikslas, rodos išlipa iš traukinio Remigijus, jo veidai paraudę, snieguota kepurė, su ryšuliu.

Ji pasipurto. Brrr, šalta, šturpuliai pila, ji buvo užsnūdusi.

Dešimta. Ekspresas atšvilpė. Paskutinis. Peronė pasipylė keleiviai, suėjo į stotį. Ji dairosi, ieško. Eina ponai, ponios, kareiviai. Gal jie žino kur jos Remigijus, kad taip paklausus. Prie pečiaus sustojo jaunas ponas, de-

modanas prie kojų, ramiai žvalgosi.

— Gal ponas matei mano Remigiją, tai mano sūnus, aš Salienė.

Ponas išplėčia akis:

— Co, co? Što?

— Tai nežinau, ponas.

Ponas papurto galvą, truputį šyp-teri.

Eina į peroną, traukinys nušvilpia, o Remigijaus nėra.

— Labas vakaras.

Ji atsigrėžia:

— A, tai tu Justai, kur mano sūnus?

— Jis neatvažiuos, pasiliko Vilniuje.

Justas kviečia į stotį, patylo mis papasakoja.

Abu tylūs, lyg seni, visų užmiršti bičiuliai, nueina prie arklio, Justas atriša, susėda.

Sniegas krinta ant veido, Salienė sėdi, tarsi sustingusi.

— Daug areitavo, po Kalėdų bus teismas. Pas Remigijų rado daug knygų, raštų. Ir mano kambarį krėtė, bet sumanūs šeimnininkai suspėjo paslėpti.

— Tai kas jiem bus?

— Tai nieko, kas ten bus...—Justas pasakoja, ramina, širdyje jis žino, slepia, kaip baus sugautuosius.

— Rapolas nuvažiuoja, įklius ir jis.

— Jei pasirodys Vilniuje, kažin kaip bus. Gaila, jis mūsų geriausias bičiulis, kaip Neris, jis teka nešdamas vis naujas knygas.

Justas Antanulis, Remigijaus draugas, abu vienos klasės. Ir jis jau sėdėjo pusę metų kalėjime. Tik akla laimė jį išgelbėjo. Jam nedraus kalbėti su Remigijaus motina, bijo pažvelgti į jos sudrėkusias blakstienas. Ji gal galvoja:

matai, tu švęsi Kalėdas, tu laimingas, o kur mano sūnus?...

Prie kryžkelės, už šilo, Justas paguodęs Salienę, nuėjo į savo namus.

Salys stovi ant gonkų, Matilda išbėgo pasitikti.

— Tai kur?...

Motina tyli. Ji tarsi ne savomis kojomis išlipa iš rogų, įeina pirkio.

Tėvas neklausęs eina prie arklio, skubiai nukinkęs ateina pirkio.

Motina sėdi prie stalo. Matilda žiūri į langą.

— Tai neatvažiuo?

— Gal greit atvažiuos, — Matilda už motiną atsako.

— Tai Vilniuj paliko... — Salys nebeklausia. Jis žino kas jį ten sulaukė. Daug tokių Kalėdų buvo, nors ne jam, bet kitiems tėvams, broliams.

— Neverk, moč, kągi, visi kentėdam.

Salys sėda už parengto stalo. Didelį reikšmingą, kryžių perdėda, lauzia plotką.

Matilda atsisesdo šalia, pasiėmė savo plotką, gabalėlį suvalgė.

Motina savo vietoj, šalia tėvo atsisesdusi, kažin ko laukia. Ji žiūri į plotką, gulinčią ant lėkėtės, jos nieks nepalies. Jos veidu nurieda ašara.

Matilda vėl prieina prie lango, skarelės kampą pakelia prie akių.

Už lango verkia vėjas, senos liepos uošioja, supasi, į stogo lentą šakos barbena.

Visi tyliai atsikelia nuo stalo, kaip tolimi švėčiai, svetimoj pastogėj, nenori nė vienas eiti prie stalo, nuimti plotkas, valgį. Nenori paimti baltos, plonos plotkos, gulinčios ant lėkėtės, ties ta vieta, kur sėdėdavo Remigijus.

«M. V.»

Jau trys metai sukako,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOS“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoje vietoje lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Jungdamas į 4-sius metus «Lietuvis Brazilijoje» žada ir gi savo skaitytojams tiecti idomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuviu pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad «Liet. Brazilijoje» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje kaštuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsieny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOS“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Lauz stoties kioske,
- 2) Josė Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoje visomis dienomis.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė papildinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) Sã o P a u l o .

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, vėneros ir nerų ligonius nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. Tel. 4-0715.

PENIGU KURSAS.

Litas —————	1\$700
Prancūzų frankas ———	\$630
Vok. markė —————	3 \$850
Ital. lira —————	\$850
Doleris —————	15\$850
Urugvajaus pezas ———	7\$200
Argentinos pezas ———	4\$200
Anglų svaras —————	54\$400
Penkų —————	1\$840

DÉMOSIO!

Į D. L. Vytauto Didžiojo vardo lietuvių mokyklą villa Beloje, daugiau mokinių nebeprimuma, kadangi jau yra pilnas skaičius.

Lietuvos Konsulatas

Geriausia ir patogiausia skelbtis

„LIETUVIS BRAZILIJOS“

Lietuviška VALGYKLA

Rua Bandeirantes, 92. (Bom Retiro)

Pietūs ir vakarienės po 1\$500 ir po 2\$000. Pusryčiai, pietūs ir vakarienė — mėnesiniams pensionistams 90 — 120 milreisy. Pilnas pensionas su kambariu ir lova 120 — 150 milreisy. Valgis lietuviškas skanus ir geras.

Prašoma persitikrinti.

PHOTO STUDIJA GILUTZ.

Naujai pagerinta.

Rua José Paulino, 118. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIETIS.

Savo meniško darbo išplatinimu darau meniškus paveikslus po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiniam popieri už 7\$.

Ateikite įsitikrinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadieniais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius savo raštinėje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salas 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portugaliskai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetinga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠČIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDĖLIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujų šlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetinga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218.

Dėmesio.

Vasari 16 d. Nepriklausomybės minėjimo iškilmės įvyksta vasario mėn. 20 d. 5 val. vakaro Lietuvių Name, rua Bandeirantes 92 (Bom Retiro).

PRAKALBOS — CHORAS.

Įėjimas visiems laisvas.

L. S. B. Valdyba.

Pranešimai.

Pranešama „Dr. V. Kudirkos“ liet. prad. mok. mokinių tėvų žiniai, kad vasario mėn. 14 d. (sekmadienį) lygiai 3 val. šaukiamas visuotinis šios mokyklos tėvų susirinkimas.

Dalyvavimas būtinas.

Tėvai nedalyvavę trijuose iš eilės susirinkimuose ir neatsilankę į šį suširinkimą, bus išbraukti iš mokyklos tėvų sąrašo, o taip pat ir jų vaikai.

Valdyba.

Šeštadienį 13 dien. vasario mėn. š. m. 7 val. vakaro Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pr. mokyklos bute, rua Bertholomeo Paes, 6, šaukiamas tos mokyklos mokinių tėvų visuotinis susirinkimas.

Die atvarkeje: Mokyklos tėvų Komiteto valdybos rinkimas. Už mokyklą mokėti mokesnio nustatymas. Mokyklos skaltyklos ir knygyno klausimas ir daug kitų mokyklą ir vaikučių auklėjamą liečiančių reikalų.

Tėvai neatsilankantieji į susirinkimus aiškiai parodo, kad jiems mažai rūpi savo mokyklos, savo vaikučių reikalai.

Tai gi tenebune nei vieno apsilie delio! Visi į susirinkimą!.

Tėvų K-to Valdyba.

SPORTAS

Sporto S-ga «Lithuania» vasario 14 d. 2 val. po piet. savo patalpoje šaukia visuotiną narių susirinkimą.

Prašoma visus dalyvauti.

Valdyba.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

M. Alkevičaitė, P. Belickas, J. Banys, B. Babilius, A. Bružas, P. Bernotas, V. Brėnėskis, S. Čurkin, A. Dutkus A. Dukavičius, F. Danilėlis, P. Danilevičius, K. Jankevič, J. Jodelis, J. Kalina P. Kiaušas, J. Kiškis, O. Kareivienė, P. Kunigėlis, K. Laučius, B. Lako vič, M. Matuzontienė, J. Mačiulis, A. Norkus, J. Navickas, J. Paškevičius, V. Petrulis, S. Paunksniū, P. Rinkevičius L. ir F. Ralickas, J. Svencickas, J. Satkūnas, Z. Stankevičius, S. Straukauskas, K. Talalas, J. Vingris, J. Vasinauskas, J. Valickas, V. Valantinas, P. Vildzius J. Vaikėnaris, P. Zieziš.

Lietuvė siuvėja

G. Radzevičienė.

Sulig užsakymu siuvu vilnonias ir kitoniškas moteriškas sukneles. Darbas švarus ir garantuotas. Priimu nešiotas sukneles pertaisyti.

RUA GENERAL RONDON Nr. 7. Bondē 13, 7, 35.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprazus!

Paieškojimai

Pateikau sesutę Magdaleną Grybauskaitę — Salaniene, aje kurią jau senai neturiu žinių. Žinantieji arba ji pati malonės atsiliepti Caixa postal, 1764. S. Paulo.

O. Sungailienė.

Vakariniai kursai

PROFESORIAUS V. KREJĖS.

Dėstoma rubų kirpimas vyriškų ir moteriškų paskutinėmis anglų madomis. Baigus išduodama Diplomas.

KAINOS PPIEINAMOS.

Priima nuo 19 iki 22 val. vakaro visoms dienoms apart šventadienių.

RUA VICTORIA, 2. S. Paulo.

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiamis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti, būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

Skelbkites tik „Liet. Brazilijoj“

Jau dvėji metai, kaip Villa Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pr. mokykla turi savo pašto dėžutę, 2157 kuria gali naudotis kiekvienas mokėjęs 2 mlr. metulo abonento mokesnio.

Tai yra labai didelis patogumas arčiau gyvenantiems lietuviams, nes apie gautą korespondenciją tuojaus pranešama per mokinius.

Korespondencija pristatoma kelis kartus per savaitę taigi niekad nepavėluoja.

Abonetais galima užsirašyti mokyklos bute, rua Bertholomeo Paes, 6 pas mokytoją. Ten pat išduodama ir korespondencija, visomis savaitės dienomis.

Mokykl. Valdyba.

Dėmesio!

Dainos — Meno dr-ja «Viltis», praneša suinteresuotų žiniai, kad minėtan choran galima įstoti iki 15 d. vasario.

Užsirašyti Lietuvių Name, Rua Bandeirantes, 92, (Bom Retiro) antradieniais ir penktadieniais nuo 7½ val. vakaro.

Valdyba.

PASISKELBUS „LIETUVIS BRAZILIJŲ“ Jūsų rytoj bus užtikrintas.

TIK „LIETUVIS BRAZILIJŲ“!!!

Per „Mūsų Vilnių“ j sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eity kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas «Mūsų Vilnius».

«Mūsų Vilnius» gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Paverčtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

«Mūsų Vilniuje» bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbačiauskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčūra, Lazdynų Pelėda — Lastauskienė, Vygasdas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, d-ras Rutenbergas, Matas Šalčius, kan. J. Tumas-Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų. Redaguoja V. Uzdavinys.

«Mūsų Vilnius» žengia tvirtais j penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minėjų.

«Mūsų Vilnius» pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 litai. Užsienioje — 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas. Daukanto g-vė. 3

Lapoje „O Preferido“ LOTERIJA

RUA MONTEIRO DE MELLO, 23 (nuosavas namas)

RUA ROMA 141 (telefonas: 5-0319)

Lapa São Paulo.

Vienintelis namas, kurio tikrumą ir saugumą garantuoja stipriausi bankininkai.

SILVIO VALLONE

Savininkas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJŲ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

Laivų išėjimas į Europą Josephine Charlotte 27 Vasario Almirante Alexandrino 27 „ Londonier 9 Kovo

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m. Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

Laivakortės.

Į Europa ir užten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

